

JUUBELID

KOIT ALEKAND – 70

29. augustil saab maaparandusteadlane ja endine põllumajandusülikooli õppeprorektor tehnikakandidaat professor Koit Alekand 70-aastaseks. Kogu oma töömehete on ta läbinud pühendudes Eesti põllumajanduse arendamisele Eesti Põllumajanduse Akadeemias

ja Eesti Põllumajandusülikoolis. Pärast Tallinna Polütehnilise Instituudi lõpetamist hüdrotehnika insenerina 1954. aastal on ta töötanud õppejõuna Tartus. Kümme aastat juhatas ta maaparanduse kateedrit, oli eesti juhtiv maaparandusteadlane, kes rakendas uusi võtteid kuivendussüsteemide projekteerimisel ja ehitamisel. Peamiseks uurimisvaldkonnaks olid drenaažisüsteemid. 1966. aastal Minskis kaitstud kandidaaditöö käsitlesid savitudrenaazi ummistumise uurimist mineraalpinna-tes. Eduka töö eest anti talle Eesti NSV teenelise inseneri aunimetust. Ta on olnud põhiõppejõud maaparandusasjatundjate ettevalmistamisel. EPA ja EPMÜ lõpetanud maaparandusinsenerid jõudsid nõukogude perioodil peaaegu kogu Eesti parandamist vajavad põllumaad kuivendada. Praegu on põhiprobleemiks nende kallite süsteemide korrashoidmine. Koit Alekand, kes on praegu EPMÜ veemajandusinstituudi emeriitprofessor, on seostanud kuivendussüsteemide korrashoidu piirkondliku üldplaneeringuga.

Õppeprorektorina (1986...1993) oli tema eesmärgiks põllumajandusliku kõrghariduse taseme oluline tõstmine. Tema initsiatiivil loodi maainseneriteaduskond ja alustati põllumajandusülikoolis maastikuarhitektide ettevalmistamist, millest on praeguseks kujunenud üks populaarsemaid erialasid. Rohkete välismaiste kontaktide tulemusena on käivitunud maastikuarhitektide õppekava, mis oluliselt arvestab Eesti looduslike väärtustega.

Koit Alekand on töötanud paljudes vabariiklikes erialastes, haridus- ja teadusnõukogudes. Ta on üks Eesti Maaparandajate Seltsi aktiivsetest asutajaliikmetest. Tema sulest on ilmunud maaparanduse, drenaaži ja maastikuplaneerimise õpikud.

Praegu on ta arvestatavaid asjatundjaid maaparanduse ja maastikuplaneerimise alal. Tema nõu vajatakse üldplaneeringute tegemisel ja seadusloomes.

Kolleegid Eesti Põllumajandusülikooli veemajanduse instituudist soovivad juubilarile edu tema teadustegevuses ja maaparanduse probleemide lahendamisel. Soovime tugevat tervist ja kõikide soovide täitumist järgnevatel aastatel.

V. Tamm

HUBERT JÜRGEN – 70

Hubert Jürgen on sündinud 17. septembril 1929. a. Paide linnas teenistujate perekonnas. 1935. a. siirdus Jürgenite pere maale talupidajateks Paide valda Mündi külla. Koolitee viis Huberti läbi Mündi Algkooli ja Paide Keskkooli 1950. a. sügisel Tartu Riik-

liku Ülikooli põllumajandusteaduskonna agronoomia osakonda. EPA agronoomiateaduskonna lõpetas ta õpetatud agronoomi kvalifikatsiooniga märtsis 1955. a. Tööle suunati noor spetsialist Tallinna MTJ-i piirkonnas asuvasse Dimitrovinimelisse kolhoosi agronoomiks. Kolhoosi ühinemisel jaanuaris 1957. a. Ravila Eliitseemnekasvatuse Katsemajandiga viidi Hubert Jürgen üle sama piirkonna "Külvaja" kolhoosi agronoomiks. Veebruaris 1960 valiti agronoom Jürgen üldkoosoleku poolt "Külvaja" kolhoosi esimeheks. Sellel kohal töötas ta 1962. a. lõpuni. Alates 1963. aastast oli H. Jürgen noorem teaduslik töötaja EMMTUI Tooma Katsebaasis, s.o. seal, kus möödus 1953. a. suvi praktikandina. Uurimisobjektiks kujunesid sookultuurniidud – nende saagikuse tõstmine ja selle kvaliteedi parandamise võimaluste selgitamine. Oma uurimistööga täpsustas ta niitudel turba lagunemisastmele vastava vajaliku väetussüsteemi ja erineva botaanilise koosseisuga heintaimikute optimaalsed koristusajad. Töö tulemused vormistas ta kandidaadidissertatsiooniks "Soo-kultuurniitude saagi tõstmise ja selle kvaliteedi parandamise võimalusi". Teadustöö kaitsmine toimus 25. mail 1972. a. ENSV TA juures põllumajandusteaduste nõukogus. Soo-kultuurniitude rajamise ja kasutamise küsimustes on ta esinenud teaduslikel konverentsidel ja õppepäevadel. Sellest valdkonnast on ta avaldanud teaduslike tööde kogumikes ja ajakirjades kümnekond artiklit. Veebruaris 1973 suunati põllumajanduskandidaat Hubert Jürgen Olustvere Sovhoostehnikumi direktori asetäitjaks tootmise alal. Siin kestis töö 1977. aasta lõpuni. Uuest aastast määrati H. Jürgen Simuna sovhoosi direktoriks, kus ta töötas selle sovhoosi reorgani-

seerimiseni Pandivere Agrofirmaaks 1987. aastal. Pensionieelsed kaks aastat töötas H. Jürgen veel Vinni NST Viru-Jaagupi osakonna juhatajana.

Vabal ajal on H. Jürgen osalenud kooriühingu töös ja alates juba üliõpilaspõlvest on ta ise ka segakoorilaulja. Koos EPA piimatehnoloogia lõpetanud abikaasa Evaga on nad üles kasvatanud kaks poega. Nii Toomas kui Madis on oma valitud ja õpitud erialadel juba praegu hästi tuntud ja hinnatud kui “tegijad mehed”.

Kunagised koolikaaslased ja ametitöö kolleegid soovivad head tervist, tegelemist väikesemahulise põllumajandusega ja jätkuvalt huumorimeelset eluhoiakut!

K. Annuk

MANIVALD METSAALT – 70

Manivald Metsaalt on sündinud 18. septembril 1929. a. Muhumaal Mäla külas Pärdi-Andruse talus vanemate esimese lapsena. Hiljem lisandusid perre veel kolm tüdrukut. Koolis käis praegune juubilar Muhus, lõpetas Muhu Keskkooli 1950. a.

Õppimise ja koduse talutöö kõrval tegeles tol ajal keskmaajooksuga, olles Saaremaa meister krossijooksus.

Keskkooli lõpetamise järel asus õppima Tartu Riikliku Ülikooli Põllumajandusteaduskonna zootehnika osakonda. Eesti Põllumajanduse Akadeemia asutamisega 1951. a. sai Manivaldist stuudiumi jooksul EPA zootehnikateaduskonna tudeng, kes lõpetas EPA 1955. a. õpetatud zootehnikuna seakasvatuse erialal.

Algasid tööaastad. M. Metsaalt suunati pärast EPA lõpetamist tööle Vändra Veisekasvatuse Katsejaama nooremteadurina. Selles ettevõttes, vaatamata ümbernimetamisele, töötab M. Metsaalt tänini. Selline töö- ja elukoha stabiilsus iseloomustab juubilaril elutööd vast kõige ilmekamalt.

Vändra Veisekasvatuse Katsejaama tolle-aegse juhataja, ühe Eesti tuntuma veisekasvataja Edgar Keevalliku käe all astus M. Metsaalt kiiresti Eesti juhtivate veisekasvatajate “klubisse”. Selleks aga oli tehtud ka järjekindlalt tõsist tööd. Selle töö viljad saab tuua daatumitena: 1969. a. valiti M. Metsaalt vanemteaduriks, direktori asetäitjaks; 1973. a. kaitses juubilar põllumajandusteaduste kandidaadi dissertatsiooni teemal “Eesti mustakirju karja tõupullide kasvatamine Vändra Veise-

kasvatuse Katsejaamas”; 1978. a. edutati M. Metsaalt katsejaama juhatajaks; 1988. a. juhtivateaduriks, katsejaama juhatajaks; sel perioodil sai juubilar ka ENSV riikliku preemia laureaadiks (1980) Vändra Veisekasvatuse Katsejaamas tehtud eduka töö eest noorte tõupullide kasvatamisel, veiste tõuaretustöö juhtimisel ja ökonoomsel veiseliha ning piima tootmisel; 1987. a. lisandus kandidaadiastadile ka vanemteaduri kutse; alates 1994. a. on M. Metsaalt EPMÜ Loomakasvatuse instituudi Piistaoja Veisekasvatuse Katsejaama vanemteadur, praegu vanemteadur osalise tööajaga.

Vaatamata asjaolule, et katsejaama juhataja töö on kõikjal väga pingeline, on juubilar jõudnud trükis avaldada rohkem kui 80 teaduslikku ja populaarteaduslikku artiklit. Hea suhtlejana ja väga sageli vaimukate repliikide autorina sobis ta hästi katsejaama “põhitegiijatega” – Edgar Keevalliku, Maimu ja Jaan Särevi, Milvi ja Peeter Riisi ning Selma ja Valter Palootsaga. Sellises tugevas kollektiivis juhiks pürgimine ja sellel kohal pikaajaline vastupidamine, vaatamata igasugustele poliitilistele keeristulete, tagas Piistaojal veiste aretuse ja uurimistöö järjekestvuse. Selle kõrval, mis juubilar omadest uurimistöödest paberile pannud, on Piistaoja tööde-tegemiste järjekestvuse säilitamine arvatavasti veelgi hinnatavam. Kuigi – jah, mitte palju pole Eesti karjades lehma, kes lüpsaksid laktatsioonil 10 000 – 15 000 kg ja annaksid eluajatoodanguna üle 100 000 kg piima. M. Metsaaldi poolt väljatöötatud kõrgetoodanguliste lehmade söötmise põhialused jäävad veel kauaks seotuks nende autori nimega.

Juubilar on olnud oma tööposti tõttu tegev ka mitmetes põllumajanduslikes organisatsioonides: eesti mustakirju karja tõuaretusnõukogu juhatuses; vabariikliku söötmissalase uurimistöö koordineerimiskomisjonis; Akadeemilises Põllumeeste Seltsis jne. Veisekasvatusealase uurimistöö tulemuslikkuse tõttu olid M. Metsaaldi nõuanded spetsialistide poolt väga hinnatud. Oli ju Vändra Veisekasvatuse Katsejaam omal ajal nii eestimaalaste kui ka kogu NSV Liidu veisekasvatavate Mekaks.

Soovin EPMÜ Loomakasvatuse instituudi kollektiivi ja EPA IV lennu zootehnikute nimel juubilarile jätkuvat indu, jõudu ja tervist. Elagu Alt! Alt – nii hüüavad teda tema kursusekaaslased.

H. Tikk

UNO TINITS – 70

24. septembril 1929. a. sündisid Harjumaal Peningi vallas Perila külas Linda ja Julius Tinitsa perekonnas kaks poissi – Uno ja Heino. Ema Linda töötas kohalikus Pikavere 6-klassilises koolis õpetajana ja isa Julius oli konstaabel, kes hilisemalt tegeles ainult talupidamisega. Ilmselt see

päästis perekonna 40-ndatel aastatel paljudest ebameeldivustest. Koolitee algas kaksikvenda- del 1936. a. Pika- vere koolis, jätkus 1942–1947. a. Tal- linna Reaalkoolis ja alates 1947. a. Tartu Riiklikus Ülikoolis, kus Uno Tinitis õp- pis agronoomiat ja Heino Tinitis veteri-

naariat. Mõlemad vennad lõpetasid 1952. a. edu- kalt Eesti Põllumajanduse Akadeemia, üks õpeta- tud agronoomina, teine veterinaararstina. Heino Tinitis, olles tunnustatud spetsialist põllumajan- dusloomade kunstliku seemenduse alal, töötas rida aastaid laborijuhatajana Rakvere seemendusjaamas ja oli Tallinna seemendusjaama juhataja. Ta lahkus manalateele 1973. aastal.

Pärast ülikooli lõpetamist suunati Uno Tinitis tööle tolleaegsesse Märjamaa Rajooni Täitev- komiteesse, kus ta töötas rajooni peaaagronoomina ja osakonna juhatajana.

1953. a. viidi ta aga Sipa MTJ peaaagronoo- miks ja 1955. a. sama rajooni “Tasuja” kolhoosi esimeheks, millisel ametikohal töötas kuni 1963. a.

Juba üliõpilaspõlves võttis juubilar aktiivselt osa üliõpilaste poolt läbiviidavast teaduslikust uurimistööst. 1963. a. alustas ta, nüüd juba suurte praktiliste kogemustega põllumajandusspetsialis- tina, õppimist tolleaegses TA Majandusinstituudi mittestatsionaarses aspirantuuris. Uurimisobjektiks sai käibevahendite ringlemiskiirus põllumajandu- ses. Et teadustööks rohkem aega leida, asus juubi- lar 1963. a. tööle Kehtnas asuvasse EKP KK Eesti Nõukogude-Parteikooli õpetajana, töötades hilise- malt samas asutuses direktori asetäitjana õppealal.

1966. a., kui parteikooli likvideeriti ja selle baasil moodustati Kehtna nädissovhoos-tehnikum, määrati Uno Tinitis selle direktoriks. Antud ameti- kohal töötas ta kuni 30. aprillini 1993. a., mil nüüd juba uue nimega Kehtna sovhoostehnikum põllu- majandusreformi käigus likvideeriti.

Vaatamata suurele töökoormusele oma põhi- tööil kaitses juubilar 1975. a. Tartu Riikliku Üli- kooli teadusnõukogu ees edukalt oma kandidaadiväitekirja teemal “Käibefondide käibe kiirenda- mine Eesti NSV sovhoosides” ja talle omistati majandusteaduste kandidaadi kraad.

Pärast Kehtna sovhoostehnikumi likvideeri- mist ei olnud juubilaril aega puhata ega pensioni-

põlve pidada. Vastavalt reformi kavale jäi Kehtna sovhoostehnikumi õigusjärglaseks Kehtna Ette- võtluse Arendusühistu, mille ülesandeks oli põl- lumajandusreformi lõpetamine endise Kehtna sov- hoostehnikumi territooriumil. Selle asutuse juhti- mise võttis juubilar enda õlgadele.

Pärast põllumajandusreformi lõpuleviimist tekkis vajadus kohapealse ettevõtluse arendami- seks moodustada Kehtna Hoiu- ja Laenuühistu. Selle asutuse juhatuse esimehe vastutusrikkaid ülesandeid täidab juubilar käesoleva ajani.

Kehtna nädissovhoostehnikum, mille kaua- aegseks juhiks oli juubilar, allus Eesti Loomakas- vatus ja Veterinaaria Teadusliku Uurimise Insti- tuudile, olles viimase üheks põhiliseks baasmajan- diks. Siin töötasid mitmed instituudi teaduslikud ja tootmisteaduslikud allüksused, millele tööks vaja- like tingimuste loomisel on juubilaril suured teen- ned. Teadlase ja praktikuna on juubilar kirjutanud kümneid artikleid, milles on käsitletud nii teoreeti- lisi kui praktilisi probleeme põllumajanduse aren- damiseks Eestis.

Juubilari ühiskondlike kohustuste koormus on olnud suur. Ta on olnud mitmete teadusasutuste nõukogu liige, mitmete komisjonide ja toimkon- dade liige, valitud mitmetesse kohalikesse omava- litsustesse ja kahel korral Eesti NSV Ülemnõu- kogu saadikuks. Talle on omistatud teenelise öko- nomisti aunimetus ja teda on autasustatud aukir- jade, ordenite ja medalitega.

Kõike seda suudetakse, kui töö ja puhkus on õigesti ajastatud, kusjuures kodusoojusel ei ole siin väike tähtsus. Viimase eest on hästi hoolitsenud abikaasa Saale Tinitis. Juubilari perekonnas on täiskasvanud poeg Margus, kes ilmselt isa eeskujul on valinud teadlase okkalise tee ja kes majandus- kandidaadina töötab Sakus Agraarökonomika Instituudis.

Arvukad kolleegid, endised ja praegused töö- kaaslased tunnevad juubilari kui erudeeritud, tak- titundelist ja mitmekülgsete huvidega inimest, kes on nõudlik nii enese kui ka kaastöötajate suhtes, kuid kes ka kõige raskemates situatsioonides säi- litab tasakaalu ja suhtub kaastöötajatesse mõist- valt.

Kolleegide ja endiste ning praeguste töö- kaaslaste nimel õnnitleme juubilari Uno Tinitisat 70. sünnipäeva puhul, soovides palju õnne, tugevat tervist ja elujaatavust edaspidiseks.

T. Vain